

Vidner, der venter på at skulle afgive forklaring, er således som udgangspunkt henvist til at opholde sig i det samme åbne venteområde som det øvrige publikum.

4.6.2. Forslaget i rapporten

Det kritiseres jævnligt, at vidner i forbindelse med retsmøder i almindelighed er nødt til at vente i fælles venterum, hvor vidner kan komme til at vente sammen med tiltalte og eventuelt dennes vidner, familie og venner. Arbejdsgruppen påpeger, at dette skaber utryghed i sager, hvor vidnet frygter trusler eller andre overgreb fra tiltalte eller fra tiltaltes vidner, familie eller venner.

I mange retsbygninger vil det næppe være muligt inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer at afsætte plads til et særskilt venterum for vidner, der ikke før retsmødet bør konfronteres med tiltalte eller personer med tilknytning til denne. Arbejdsgruppen forslår derfor, at der i forbindelse med større om- eller tilbygninger og ved nyopførelser af retsbygninger bør indrettes særskilte venterum for vidner. Dette forslag er nu indarbejdet i vejledningen om indretning af nye retsbygninger.

For de øvrige eksisterende retsbygninger, hvor indretningen af særskilte venterum ikke er praktisk mulig, foreslår arbejdsgruppen, at det lokalt overvejes, om vidner i særlige sager kan få mulighed for at vente i et andet lokale, f.eks. i et voterings- eller advokatværelse, et ubenyttet kontor eller i rettens sekretariat.

4.6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at det af hensyn til vidners tryghed i forbindelse med afgivelse af forklaringer i retten er ønskeligt at undgå, at vidner må benytte det samme venterum, som også tiltalte og dennes vidner, familie og venner gør brug af.

Efter en vedtagelse af lovforslaget vil Justitsministeriet derfor udsende en cirkulæreskrivelse til domstolene, politiet og anklagemyndigheden med anmodning om, at disse aftaler, hvordan man lokalt håndterer spørgsmålet, hvis der i tilknytning til retssalen ikke er indrettet særskilte venterum for vidner, der ikke før retsmødet bør konfronteres med tiltalte eller personer med tilknytning til denne.

4.7. Vidnebeskyttelse i sager af helt særlig karakter

4.7.1. Gældende ordning

I meget alvorlige sager iværksætter politiet - ud fra en konkret risikovurdering - særlige sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte vidner uden for retsmøder.

I praksis har politiet f.eks. forsynet vidnet med en overfaldsalarm eller foretaget jævnlig patruljering i kvarteret ved vidnets bopæl (eller arbejdsplads).

Afhængig af den konkrete mistanke om repressalier samt vidnets tilknytning til sagen er bevogtningen blevet skærpet, f.eks. ved at politibetjente går en runde omkring bopælen samt eventuelt kontakter vidnet for at sikre sig, at der ikke er tilstødt vidnet noget.

Der kan endvidere i helt sjældne tilfælde blive tale om en eller flere politibetjente på bopælen eller arbejdspladsen. Dette er typisk sket for at forhindre en forbrydelse - dvs. på baggrund af en konkret mistanke om, at vidnet f.eks. vil blive udsat for vold eller lignende - og har kun fundet sted i et kort tidsrum, indtil der ikke længere anses at være konkret fare for vidnets sikkerhed.

4.7.2. Forslaget i rapporten

I sager af særlig karakter, herunder f.eks. grove narke- og rockersager, har arbejdsgruppen overvejet muligheden for at kunne iværksætte særlige foranstaltninger til at beskytte vidner, herunder identitetsskifte og flyttegodtgørelse (vidnebeskyttelsesprogram), idet vidner i disse sager ofte ikke tør stå frem i retten af frygt for repressalier. Det vil efter arbejdsgruppens opfattelse tillige betyde en styrkelse af politiets muligheder for at efterforske alvorlig kriminalitet.

Afhængigt af sagens karakter og en konkret risikovurdering foreslår arbejdsgruppen, at man i disse alvorlige sager er mere opmærksom på - og i højere grad gør brug af - muligheden for de særlige *sikkerhedsforanstaltninger*, som er nævnt ovenfor under pkt. 4.7.1, herunder muligheden for at forsyne vidnet med en overfaldsalarm, foretage jævnlig patruljering på vidnets bopæl eller - i helt ekstraordinære tilfælde - at lade vidnet beskyttes af en politibetjent.

Arbejdsgruppen har endvidere overvejet behovet for at fastsætte generelle retningslinjer for et egentlig vidnebeskyttelsesprogram, dvs. et *fuldstændig identitetsskifte* med nyt navn og personnummer, etablering af ny bolig og nyt arbejde mv.

Arbejdsgruppen vurderer, at det vil være meget vanskeligt i et land af Danmarks størrelse inden for landets grænser at etablere et effektivt, egentligt vidnebeskyttelsesprogram, ligesom det må antages, at meget få personer vil være indstillet på at afbryde enhver kontakt med sin tidligere omgangskreds og med familien.

Et sådan fuldstændig identitetsskifte vil derfor kun komme på tale i helt ekstraordinære tilfælde, og i sådanne tilfælde vil det formentlig af sikkerhedsgrunde ofte være nødvendigt at flytte vidnet til et andet land.